

ก 1367

พจนานุกรม

ฉบับล่าสุด

ปีที่ 40 ฉบับที่ 10251/23 วันที่ 29 สิงหาคม - 4 กันยายน 2532 ราคา 5.00 บาท

ฝายยางเขื่อนแรกทีผลิต

ในประเทศไทย

เกษตร ปฐวี

ในช่วง 6-7 ปีที่ผ่านมา สำนักงานพลังงานแห่งชาติ กระทรวง
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ได้เริ่มทำการศึกษาเทคโนโลยีการ
ผลิตยางเพื่อที่จะนำมาพัฒนาทำเป็นเชือกยาง ทั้งนี้เพื่อเป็นการ
เพิ่มมูลค่าวัตถุดิบและเป็นการประหยัดเงินตราได้ถึงครึ่งหนึ่งจากการ
นำเข้าตัวยางจากต่างประเทศ

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา นายประพัทธ์ เปรมมณี เลขาธิการสำนัก
งานพลังงานแห่งชาติ ได้ศึกษากันกว่าเทคโนโลยีจากประเทศญี่ปุ่น
และจีนจนกระทั่งปี 2529 ก็ได้รับความร่วมมืออย่างจริงจังจากจีน
ในการที่จะนำเทคโนโลยีเข้ามาผลิตในประเทศไทยได้ (ที่ต้องบอกว่า
จีนให้ความจริงจังก็เพราะ จีนพร้อมให้ความช่วยเหลือในการให้
เทคโนโลยีมาผลิตในประเทศไทย แต่ญี่ปุ่นไม่พร้อมที่จะถ่ายทอด
เทคโนโลยีให้ไทย)

เราสามารถจำแนกสายยางสายแรกที่ผลิตในประเทศไทย ทำไมถึงบอก
ว่าเป็นสายแรกในไทยทั้ง ๆ ที่มีสายยางอีก 5-6 แห่งที่กรมชล-
ประทานสร้างขึ้นมาก่อน เหตุผลก็คือ สายนี้เป็นสายที่ใช้เทคโนโลยีผลิตใน
ไทย แต่สายอื่น ๆ เป็นการนำเข้ามาสายจากต่างประเทศ ซึ่งจะมีความ
แตกต่างกันทั้งในด้านราคาที่แตกต่างกันถึงครึ่งของราคานำเข้า

สายยางแห่งนี้ตั้งอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี เป็นสาย
ยางกั้นลำน้ำจันทบุรี ซึ่งเดิมในบริเวณดังกล่าว จังหวัดจันทบุรีต้อง
สร้างฝายดินชั่วคราวเพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้อุปโภคและบริโภคและป้อง
กันน้ำเค็มไม่ให้ไหลทะลักเข้าสู่ลำน้ำในฤดูแล้ง

แต่เมื่อถึงฤดูน้ำหลากก็จะต้องทำลายทิ้ง เพื่อให้ให้น้ำไหลผ่าน
ได้สะดวก จะทำหมุนเวียนเช่นนี้ทุกปี ทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณใน
แต่ละปีมาก และยังทำให้เกิดปัญหาต้นเขินของลำน้ำท้ายฝาย เนื่อง
จากตะกอนของฝายดินตกค้าง

สำนักงานพลังงานฯ จึงได้จัดสร้างขึ้นเป็นแห่งแรกในจังหวัด
จันทบุรีในปี 2530 โดยได้รับความช่วยเหลือและออกแบบจาก

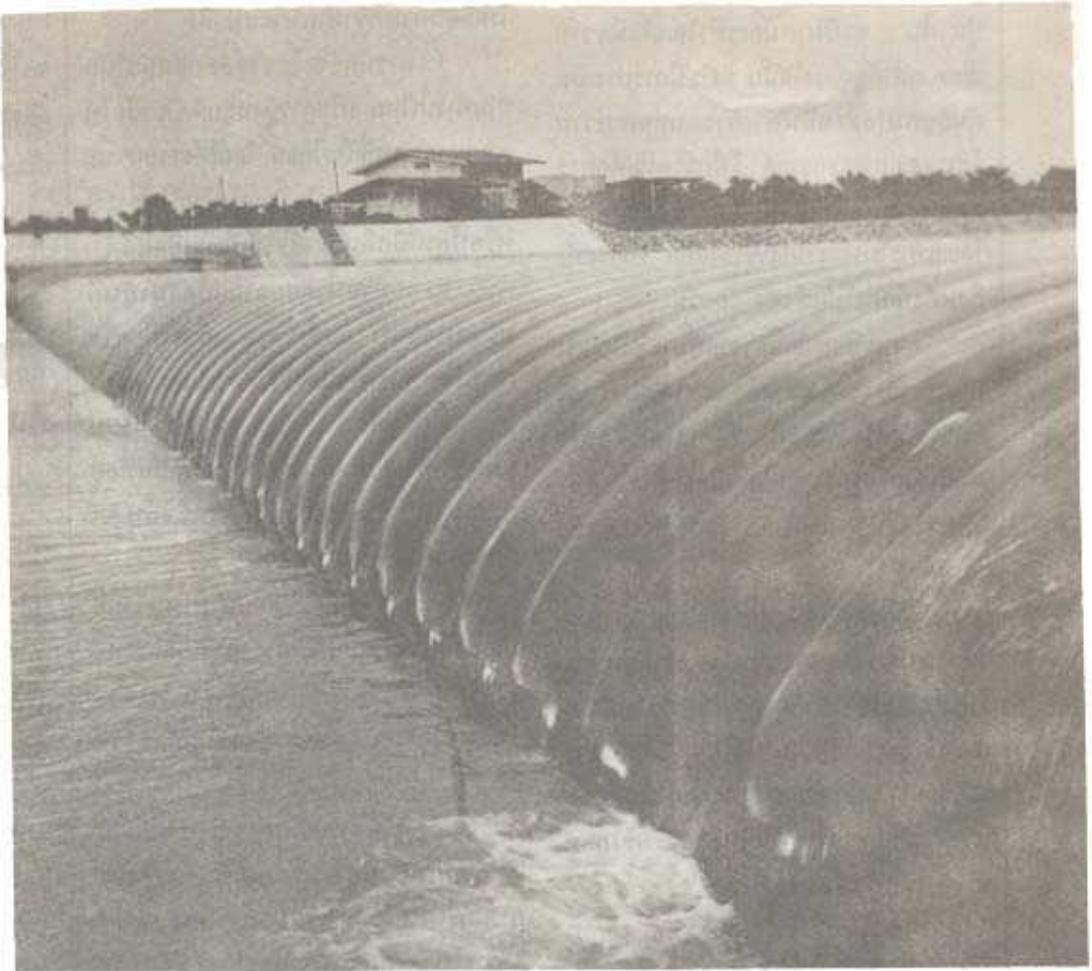
ความยาวฝายยาวที่ฐาน 72 เมตร ความยาวสันฝาย 86 เมตร
 ความสูงเต็มที 3.5 เมตร ปริมาณน้ำที่กักเก็บ 4.2 ล้านล.บ.เมตร

RESEARCHM INSTITUTE OF RESOURCES AND MYDRO-
 POWER จากจีน โดยมีสำนักงานพลังงานฯ เป็นผู้ควบคุมการก่อสร้าง
 สร้างทั้งโครงการ

ลักษณะของตัวฝายข้างเป็นคูลงข้าง ทำด้วยแผ่นยางม้วนเป็น
 ทรงกระบอกวางพาดขวางลำน้ำ โดยยึดติดกับฐานคอนกรีต ข้างที่นำ
 มาใช้ทำแผ่นยางของฝายมีทั้งยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์ผสม
 กันอย่างเหมาะสมตามลักษณะและสภาพการใช้งาน

เช่นการทนต่อสภาพรังสีและความร้อนแสงอาทิตย์ ทนต่อ
 การกัดกร่อนของทรายและสิ่งต่าง ๆ ที่ไหลมากับน้ำและทนต่อแรง
 กระแทก และนอกจากนั้นยังเสริมความแข็งแรงด้วยใยสังเคราะห์
 เป็นชั้น ๆ ตลอดความหนาของแผ่นยาง

บริษัทที่ดำเนินการในการจัดซื้อฝายข้างพร้อมอุปกรณ์คือ
 บริษัท CHINA LIAONING INTERNATIONAL CORPORATION

OF ECONOMIC AND TECHNICAL COOPERATION ในราคา 26
ล้านบาท

ก่อนที่ฝายยางจะวางพาดกันน้ำจะต้องมีฐานคอนกรีตเสริมเหล็กทำหน้าที่ยึดตัวฝายยางไม่ให้เลื่อนหรือล้มได้ ซึ่งจะต้องมีความแข็งแรงเหมือนฝายที่สร้างด้วยคอนกรีตหรือวัสดุทั่ว ๆ ไป โดยให้ หจก. เอส แอนด์ พี อุดร สร้างในราคา 36.28 ล้านบาท

รวมค่าใช้จ่ายการสร้างฝายยางเสร็จทั้งสิ้น 66.65 ล้านบาท เมื่อเทียบกับการสร้างฝายยางที่ต้องนำเข้าฝายยางจากต่างประเทศ

แล้ว เฉพาะการนำเข้าฝายยางประมาณ 50 ล้านบาท และยังต้องสร้างคอนกรีตอีก และเมื่อเทียบกับการก่อสร้างเขื่อนคอนกรีตที่ต้องมีประตุน้ำจะมีมูลค่าแพงกว่าฝายยาง 8%

ความพิเศษของฝายยางนี้สามารถรับน้ำได้ทั้ง 2 ด้าน ต่างกว่าฝายอื่น ๆ ที่รับได้ด้านเดียว นับว่าเป็นฝายเดียวในประเทศไทย

โครงการการสร้างฝายอย่างที่สำนักงานพลังงานแห่งชาติ จะ
ดำเนินการก่อสร้างอีก 7 โครงการ คือ

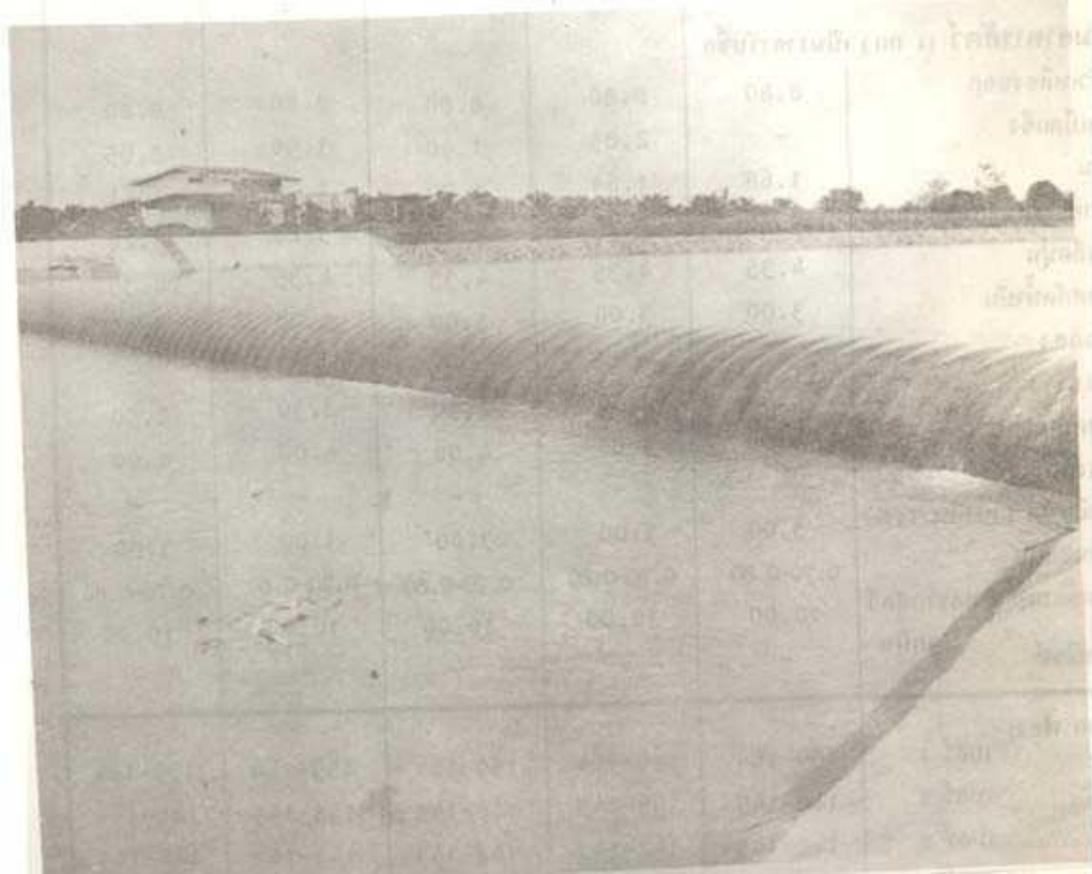
1. ฝายยางบุรีรัมย์ ที่บ้านตะลุง อำเภอชุมพลบุรี จังหวัด
สุรินทร์ กั้นลำน้ำมูลเพื่อใช้เพาะปลูกในพื้นที่ 2.9 หมื่นไร่ แล้วเสร็จ
ในเดือนกันยายน หน้ัน

2. ฝายยางที่บ้านเซว อำเภอกูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ กั้นลำน้ำ
มูลเพื่อใช้เพาะปลูกในพื้นที่ 2.8 หมื่นไร่ แล้วเสร็จในเดือนกรกฎาคม
2533 ทั้ง 2 โครงการนี้ใช้งบประมาณ 137.53 ล้านบาท

3. ฝายยางมหาสารคาม ที่อำเภอโกสุมพิสัย กั้นลำน้ำชี ใช้
เพาะปลูกในพื้นที่ 3.8 หมื่นไร่ เดือนหน้าจะเริ่มเซ็นสัญญา แล้วเสร็จ
ในเดือนกรกฎาคม 2533 ใช้งบประมาณ 87.17 ล้านบาท

4. ฝายยางพิจิตร ที่อำเภอโพทะเล กั้นลำน้ำยมใช้เพาะปลูกใน
พื้นที่ 59130 ไร่ เดือนหน้าจะเริ่มเซ็นสัญญา แล้วเสร็จในเดือน
กรกฎาคม 2533 ใช้งบประมาณ 66.86 ล้านบาท

5. ฝายยางกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี กั้นลำน้ำป่าว ใช้เพาะ
ปลูกในพื้นที่ 8.5 หมื่นไร่ เซ็นสัญญาปลายเดือนนี้ ใช้งบประมาณ
182.92 ล้านบาท

สำหรับความคงทนของฝายยาง เท่าที่มีการใช้ในจีนและญี่ปุ่น มีการใช้กันมาแล้ว 30 ปี และถ้ามองถึงจุดคุ้มทุนในทางเศรษฐกิจต่อการใช้ฝายยางแล้ว จะใช้เวลาเพียง 50 ปีถึงคุ้มทุน

เมื่อมีคำถามว่า ในระหว่างใช้ถ้าเกิดมีรอยร้าวขึ้นมาแล้ว จะแก้ไขอย่างไรนั้น จะใช้วิธีปะเหมือนยางรถยนต์ทั่ว ๆ ไป

เมื่อสร้างฝายยางขึ้นในจังหวัดจันทบุรีแล้ว ผลประโยชน์ที่จะเกิดตามมาคือ

1. สามารถเก็บกักน้ำได้ในระดับที่ต้องการ
2. ฝายยางได้เปรียบกว่าฝายแบบอื่นที่มีการก่อสร้างได้รวดเร็วกว่าฝายอื่น ๆ และเมื่อระดับน้ำสูงกว่าระดับที่กำหนดก็ลดความสูงของถูงยางลง และเมื่อระดับน้ำต่ำกว่าถูงยางให้สูงเพื่อกัก

เก็บน้ำ สำหรับกรณีน้ำหลากรุนแรงก็จะล้นดูยงให้ราบลงได้โดยอัตโนมัติเพื่อป้องกันน้ำท่วม ฉะนั้นในจังหวัดจันทบุรีจะไม่มีปัญหาน้ำท่วมหรือน้ำเค็มเข้ามาอย่างเด็ดขาด

3. ป้องกันน้ำเค็มไม่ให้ทะเลลักเข้ามาสู่ลำน้ำในฤดูแล้ง

4. ช่วยเหลือพื้นที่สองริมฝั่งให้ทำการเพาะปลูก โดยวิธีสูบน้ำในฤดูแล้งและช่วงฝนทิ้งช่วงในพื้นที่ 35,000 ไร่

5. ยกกระดับน้ำหน้าเขื่อนเพื่อให้สามารถสูบน้ำเพื่อการประปาในเขตอำเภอเมือง และอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรีได้อย่างพอเพียงตลอดไป